

تأثیر سرمادهی، میزان نمونه برداری و غلظت هورمون بر ریشه زایی قلمه های پایه هلو

X بادام GF677

علی عبادی، علی جداخانلو

گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تهران

پایه GF677 دو رگ بین هلو و بادام می باشد. این پایه برای باغات تجاری بادام و یا هلو استفاده می شود. این پایه در خاک های آهکی برای هلو و بادام مناسب بوده و درختان قوی و یک نواخت تولید می کند. پایه هیبرید GF677 را می توان از طریق قلمه های تیمار شده با هورمون ریشه دار نمود، با این حال درصد ریشه زایی پایین است. این تحقیق به منظور افزایش درصد ریشه زایی در قالب سه آزمایش جداگانه انجام گرفت. بخش اول آزمایش اول در اواخر مرداد ۱۳۸۰ و بخش دوم آن در اواخر آبان ماه زمانی که ۵۰ درصد برگ ها خزان کرده بودند، با استفاده از قلمه های برگ دار و با غلظت ۲۰۰۰ قسمت در میلیون هورمون IBA صورت گرفت. نتایج آزمایش اول نشان داد که بیشترین درصد ریشه زایی در قلمه های تهیه شده از نوک شاخه و در مرداد ماه بود. قلمه های تهیه شده از وسط و ابتدای شاخه ها به میزان کمتری ریشه دار شدند و ریشه زایی قلمه ها در مرداد ماه در مجموع بهتر از اواخر آبان ماه یعنی زمانی که حدود ۵۰ درصد برگ های درختان ریزش کرده بودند، بود. آزمایش دوم در تاریخ ۱۲ بهمن ۱۳۸۰ بر روی قلمه های خشبی انجام گرفت. قلمه های خشبی به مدت ۸ روز داخل ماسه مرطوب مدفون شده و ۳۷ روز نیز داخل گونی مرطوب در داخل سردخانه با دمای ۲-۴ درجه سانتی گراد قرار داشتند. پس از تیمار با غلظت ۲۰۰۰ قسمت در میلیون هورمون IBA آنها را به دو قسمت کرده به طوری که نیمی از آنها را در فضای آزاد و نیمی دیگر را در داخل گلخانه پلاستیکی سرد کاشته شدند. نتایج آزمایش دوم نشان داد که هیچ کدام از قلمه های کشت شده در فضای آزاد قادر به ریشه زایی و تولید گیاه

پنجمین کنگره علوم باغبانی ایران - شهریور ماه ۱۳۸۶ - دانشگاه شیراز

نگردیدند. در داخل گلخانه سرد وضعیت متفاوت بود به طوری که از هر سه گروه قلمه یعنی قلمه های نوک شاخه، وسط شاخه و ابتدای شاخه تغذایی تولید ریشه کرده و گیاه کاملی تولید کردند. آزمایش سوم در اوایل دی ماه با استفاده از قلمه های ضخیم و متوسط خبثی در دی ماه ۱۳۸۰ انجام شد. سرمادهی قلمه ها در سردخانه ها با دمای 2-4 درجه سانتی گراد داخل جعبه های حاوی ماسه شسته شده و مرطوب صورت گرفت. پس از ۲۰ و ۴۰ روز قلمه ها از داخل ماسه بیرون آورده شده و پس از تیمار با غلظت های ۲۰۰۰ و ۳۰۰۰ قسمت در میلیون هورمون ریشه زایی اندول بوتریک اسید در بستر مجهز به گرما قرار گرفتند. نتایج آزمایش سوم نشان داد که تیمار سرمادهی به مدت ۴۰ روز در داخل سردخانه، در داخل ماسه مرطوب و غلظت هورمون ۳۰۰۰ قسمت در میلیون درصد ریشه زایی را به طور معنی داری افزایش داد.